

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarii in primvm, secvndvm, tertivm, et quintum Ethicorum Philippi Melanchthonis

**Melanchthon, Philipp
Aristoteles**

Argentinae, 1535

VD16 A 3417

In polit. arist. clarissimo viro equestris ordinis Vlrico Sillingo, compatri suo,
Phillipus Melanchthon

urn:nbn:de:bsz:31-106587

IN POLIT. ARIST.
CLARISSIMO VIRO EQVESTRIS
ordinis Vlrico Sillingo, compatri suo,
Philippus Melanchthon
S. D.

Quemadmodum antea in aliquot Ethicis li-
bris Aristotelis insignes locos interpretati
sumus, & ostendimus, quomodo Philoso-
phiam de moribus adprobet Euangelium, & quo-
modo eam ad cōmunem uitam transferre possimus,
ita præcipuos locos in Politicis libris illustrare cœ-
pimus. Sed quia nonnulli fortasse reprehendent me
um consilium, quod per hanc occasionem uideatur
obtrudi iuuenibus autor mutilatus, quem præstaret
integrum legere, hi mihi in iūio placandi sunt. Tu mi-
hi certissimus es testis, principio iustam me interpre-
tationem totius textus Aristotelici instituisse. Susce-
pi enim hunc laborem te autore, quum uiderem te
mirabiliter incensum esse studio ueræ ac germanæ
Philosophiæ cognoscendæ. Incæpi itaq; græcè præ-
legere, quia melius intelligi potest Aristoteles ab his
qui mediocriter instituti sunt, græcè loquens, quàm
latine. Etenim non modo perspicuitas deest latine
interpretationi, sed meo iudicio propemodum tota
res est alia. Nouum enim orationis genus in latina
lingua decipit lectorem, ut uidere nequeat Aristote-

COMMENTARIA

lem de rebus notis, & positis in quotidiana uita cō
suetudinē loqui, ad aquā nisi conferantur istæ dispu
tationes, intelligi neutiquam possunt. Nam isti pro
cul errant, qui somniant eas tanquam de alio quodā
mundo scriptas esse. Sed quia deerant auditoribus
græci codices, & in tanta desidia iuuentutis nemo
scriberet, mutanda mihi fuit instituta interpretan
di ratio.

Deinde cum & latini libri nulli nisi mendosissi
mi haberentur, decurrimus cō, ut iudicaremus ma
xime profuturū si præcipuos locos excerptem, et
illustrarem, ut summam disputationū Aristotelis po
pulari genere orationis tractatam, & ad communē
uitæ consuetudinem, ac nostros mores accommoda
tam Scholastici tenerent. Non ueto interim, quo mi
nus integrum Aristotelem legant, si qui uolent. Idq;
si quis faciet, sentiet hanc nostram enarrationem,
multis illius disputationibus lumen asferre. Ac speci
men extat interpretationis in Ethica scriptæ, quod
ait quidam minutius esse, quàm ut illorum librorum
dignitati conueniat. Mihi uero nihil facilius esset,
quàm non solum magnitudine uoluminum, sed etiam
copia & uarietate rerū antiquos interpretes, quan
tumuis uerbosos uincere: sed in scholis omnino mo
dum quendam esse talium rerum oportet, ne nimis
dū detineantur ingenia destinata maioribus arti
bus, in

IN P

in, in his liter
preparent ad
plius, que s
nent. Itaq;
hæc Scholæ
concedere,
breuitate,
multas con
stiter.

Idem fa
locos, qui p
bus discip
explicabim
principia,
ac deriuat
gibus, uide
dam human
strine, que
euilium off
stano bono
ac delecta
marion cor
pater, han
manie au
aliquid neg
uersus quor

bus, in his literis, quæ tantum in hoc traduntur, ut præparent adolescentiam ad alias principes disciplinas, quæ scientiam Reipublicæ regendæ continent. Itaq; cum ad utilitatem non ad ostentationem hæc Scholia scripserim, æquum est ueniam, mihi concedere, præsertim cum dederim operam in hac breuitate, ut res magnas atq; utiles ad iudicandas multas controuersias doctorum hominum completerer.

Idem faciam in Politicis libris: Eligam enim illos locos, qui plurimum usui esse poterunt in superioribus disciplinis. Hos pro uirili patefaciamus, atq; explicabimus. Nam hi libri tradunt elementa, seu principia, ex quibus leges in rebus publicis sumptæ ac deriuatæ sunt. Ac prodest his qui uersantur in legibus, uidere fontes illarum & principia. Et quædam humanitatis pars est, non esse rudem huius doctrinæ, quæ ostendit causas omnium honestorum ac ciuiliū officiorum in natura positas. Ego quidem statuo honos uiros nullo spectaculo alio magis affici ac delectari posse, quàm harum rerum pulcherrimarum consyderatione. Tibi autè suauissime Com-pater, hanc lucubrationem dedicare cõstitui, ut quoniam te autore suscepta est, imponam tibi uicissim aliquid negocij ut hanc nostram Philosophiam aduersus quorundam iniqua iudicia defendas, quæ mi-

COMMENTARIA

hi quidem plus uidetur habere utilitatis, quam rixæ illæ superiorum interpretum. Sed hac de re tibi iudicium permitto, qui tot iam annos cum doctissimis hominibus in Italia & Germania uersatus, in hoc doctrinæ genere multum operæ sumpsisti. Id quod meo iudicio honorificum est tibi, quod ad natalium splendorem duxisti cognitionem earum artium addendam esse, quæ quæ uocentur liberales, ab ingenuis hominibus in primis coli debebant. Sequi apud Germanos ex equestri ordine literas discunt, alias artes magis quam Philosophiam amant. Quare tu cum nouo exemplo, ad alia studia Philosophiam addideris, semper iudicauit te plurimi faciendum esse. Et ob eam causam initio me singulari studio in amicitiam insinuauit tuam, quam postea sanctissima necessitudine etiam astrinxi, quum te ad filioli mei Georgij baptismum adhibui testem:

Qua in re, quum tanta insit religio, ut dulcissimum patris nomen cum his communicetur, qui unâ initiant pueros, facile intelligi potest, arctissimo nos uinculo coniunctos esse. Neque mihi dubium est, quin tu pro tua pietate hanc coniunctionem plurimi facias, quæ quidem esset utriusque nostrum iucundior, si filiolo meo uita longior contigisset. Ostenderat enim is iam quoddam ingenij lumen, unde spem concipiebamus futurum nobis

IN POLIT. ARIST.

nobis uoluptati. Idq; ad alias causas accessit etiam,
ut eius morte incredibilem dolorem acceperim, quē
ex animo nondum eijcere possum. Habeo itaq; satis
acrem admonitorem tuæ necessitudinis, cuius recor-
datio mihi profecto gratissima est. Hoc etiam priua-
to officio cōmotus sum, ut hos tibi libellos dedicarē,
ut intelligeres te à me plurimi fieri, quum propter
has tuas uirtutes ac honestissima studia, tum
propter hanc nostram cōiunctionem,
quæ propter societatem pater-
ni nominis, arctissima iu-
dicari debet.

Vale
feliciter.

